

DERS BİLGİ FORMU

DERSİN ADI	BASKI SONRASI TEKNİKLERİ			
DERSİN SINIFI	10. Sınıf			
DERSİN SÜRESİ	Haftalık 4 Ders Saati			
DERSİN AMACI	Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyararak baskılı ya da baskısız kâğıtlara ya da kartonlara uygulanan baskı sonrası işlemleri yapma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.			
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak farklı yöntemler kullanıp kâğıt kesim işlemi yapar. 2. Kartonaj işlemlerini yapar. 3. Kapak takma makinesinde iş ve işlemleri yapar. 4. Kırma katlama işlemi yapar. 5. İç blok hazırlar ve taslama işlemi yapar. 6. Sert kapak hazırlar. 7. Tipo baskı makinasında ambalaj yapar. 			
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAM VE DONANIMI	<p>Ortam: Matbaa atölye ve laboratuvarları, işletme vb.</p> <p>Donanım: Matbaa giyotini, pelür kâğıt, boncuk tutkal, ısıtıcı, glitolin, karıştırma kabı, plastik tutkal, nişasta, su. mukavva, maket bıçağı, cetvel, ip, sicim ve ekstraforlar, telalar, iğneler, kâğıt presleri, gırnap, iplik dikiş tezgâhı, kâğıt matkapları, matkap uçları, biz, çekiç, çivi testere, tutkal, fırça, kollu pilyaj perforaj makinesi, kapak takama makinesi, tipo baskı makinesi, keski kalıbı, gofre kalıbı</p>			
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu derste; öğrenci performansını belirlemeye yönelik çalışmalar değerlendirilirken gözlem formu, derecelendirme ölçeği, ve dereceli puanlama anahtarı gibi ölçme araçlarından uygun olanlar kullanılabilir. Bunun yanında açık uçlu sorular, çoktan seçmeli sorular gibi ölçme araçları da kullanılabilir.			
KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)
	Kâğıt Kesme	3	28	19
	Kartonaj	5	24	17
	Sıcak Tutkallı Kapak Takma	2	12	8
	Forma Oluşturma	3	20	14
	İç Blok Hazırlama ve Taslama	3	24	17
	Sert Kapak Hazırlama	3	28	19
	Tipoda Ambalaj	2	8	5
TOPLAM	21	144	100	

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI
Kağıt Kesme	<ol style="list-style-type: none"> 1. Giyotinle tabaka kağıt kesmek 2. Giyotinle traş almak 3. Giyotin bıçağı değiştirmek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Giyotinle tabaka kağıt keser.<ul style="list-style-type: none"> • Giyotinde uyulacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri açıklanır. • Giyotinin kısımları tanıtılır. • Standart tabaka ebatları üzerinde durulur. • Tabaka ebatlama hesapları yaptırılır. • Giyotinde tabaka kağıt kesilmesini sağlanır. 2. Giyotinle traş alır.<ul style="list-style-type: none"> • Traş alınacak kısımlar üzerinde durulur. • Kitapçık kesimi yapılması sağlanır. 3. Giyotin bıçağı değiştirir.<ul style="list-style-type: none"> • Giyotin bıçağının zarar verilmeden sökülmesi gösterilir. • Giyotin bıçağının zarar verilmeden sökülmesi sağlanır. • Yeni bıçağı zarar vermeden takma gösterilir. • Yeni bıçağı zarar vermeden takması sağlanır. • Yeni bıçağına göre kesim ayarı yapılması gösterilir. • Yeni bıçağına göre kesim ayarı yapılması sağlanır.
Kartonaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilyaj yapmak 2. Perforaj yapmak 3. Zarf yapmak 4. Kağıt poşet yapmak 5. Karton ambalaj maketi oluşturmak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekniğine uygun olarak kağıdı patlatmadan pilyaj yapar.<ul style="list-style-type: none"> • Pilyaj perforaj makinesinin kısımları gösterilir. • Pilyaj bıçağı takma gösterilir. • Pilyaj bıçağı takılması sağlanır. • Pilyaj ayarları gösterilir. • Belirli işe göre pilyaj yapılması sağlanır. 2. Tekniğine uygun olarak kağıt kenarına paralel perforaj yapar.<ul style="list-style-type: none"> • Perforaj bıçağı takma gösterilir. • Perforaj bıçağı takılması sağlanır. • Perforaj ayarları gösterilir. • Belirli işe göre perforaj yapılması sağlanır. 3. Standartlara uygun olarak zarf yapar.<ul style="list-style-type: none"> • Zarfların yapısal özellikleri açıklanır. • Zarflar örneklendirilir. • Zarf bıçak izi çiziminin yapılması sağlanır. • Kesme yapıştırma işlemlerinin yapılması sağlanır. 4. Standartlara uygun olarak kağıt poşet yapar.<ul style="list-style-type: none"> • Kağıt poşetin yapısal özellikleri açıklanır. • Kağıt poşetler örneklendirilir. • Kağıt poşet bıçak izi çiziminin yapılması sağlanır.

		<ul style="list-style-type: none"> • Kesme yapıştırma işlemlerinin yapılması sağlanır. <p>5. Karton ambalaj maketi oluşturur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Karton ambalajın yapısal özellikleri açıklanır. • Karton ambalajları örneklendirilir. • Karton ambalaj bıçak izi çiziminin yapılması sağlanır. • Kesme yapıştırma işlemlerinin yapılması sağlanır. • Standart karton ambalajlar dışında karton ambalaj seçimi yapmaz.
Sıcak Tutkallı Kapak Takma	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alternatif tutkal hazırlamak 2. Sıcak tutkallı kapak takma makinesi ile kapak takmak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alternatif tutkal hazırlar. <ul style="list-style-type: none"> • Boncuk tutkal hazırlama malzemeleri tanıtılır. • Boncuk tutkal hazırlanması sağlanır. 2. Sıcak tutkallı kapak takma makinesi ile kapak takar. <ul style="list-style-type: none"> • Sıcak tutkallı kapak takma makinesi tanıtılır. • Kapak takma makinesi ayarları gösterilir. • Kapak takma makinesi ayarlarının yapılması sağlanır. • Sıcak tutkallı kapak takma yapılması sağlanır.
Forma Oluşturma	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forma düzenine göre sayfa yerleşim planı yapmak 2. Kağıt kırmak ve katlamak 3. Harman çekmek 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forma düzenine göre sayfa yerleşim planı yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Forma sayfa dağılımı açıklanır. • Forma sayfa dağılımı örneklendirilir. 2. Kağıt gramajına uygun şekilde kağıdın kırım ve katlamasını yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Tabaka kağıt kırma katlama üzerinde durulur. • Dik kırım yapılmasını sağlar, diğer kırım çeşitlerine girmez. • Basılı ürün kırım katlama işleminin yapılması sağlanır. 3. Baskısı bitmiş işin türüne uygun harman çeker. <ul style="list-style-type: none"> • Harman çekme açıklanır. • İstif yöntemleri açıklanır. • Harman açılması sağlanır. • Harman çekilmesi sağlanır. • İstif yapılması sağlanır.
İç Bloğu Hazırlama ve Taslama	<ol style="list-style-type: none"> 1. İç blok birleştirme 2. İç bloğa kambura yapmak 3. İç bloğu taslamaya uygun hale getirmek 	<ol style="list-style-type: none"> 1. İç blok birleştirme yapar. <ul style="list-style-type: none"> • İplik dikiş malzemeleri tanıtılır. • İplik dikiş işleminin yapılması sağlanır. • Blok dikiş malzemeleri tanıtılır. • Blok dikiş yapılması sağlanır. 2. İç bloğa kambura yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Kambura işlemi açıklanır. • Kamburada kullanılan malzemeler tanıtılır. • Elle kambura yapılması sağlanır. 3. İç bloğu taslamaya uygun hale getirir. <ul style="list-style-type: none"> • Taslamada kullanılan malzemeler tanıtılır. • İç bloğa yan kağıdı yapıştırılması sağlanır. • İç bloğu sert kapağa birleştirilmesi sağlanır. • Biten işin preslenmesi sağlanır.

<p>Sert Kapak Hazırlama</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapak ölçüsü almak 2. Mukavvaları hazırlama ve taslama 3. Süngerli cilt kapağı yapmak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapak ölçüsü alır. <ul style="list-style-type: none"> • Sert kapak hazırlamada kullanılan malzemeler tanıtılır. • Kapak ölçüsü alması açıklanır. • Kapak ölçüsü alma örneklendirilir. • Kapak ebadı hesaplama yaptırılır. 2. Mukavvaları hazırlar ve taslama yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Mukavva kesme aletleri tanıtılır. • Mukavva kesilmesi sağlanır. • Taslamada kullanılan malzemeler tanıtılır. • Taslama yapılması sağlanır. 3. Süngerli cilt kapağı yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Süngerli kapaklarda kullanılan malzemeler tanıtılır. • Mukavva kapak birleştirmesinin yapılması sağlanır. • Süngerli kapak taslamasının yapılması sağlanır.
<p>Tipoda Ambalaj</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tipo baskı makineleriyle keski yapmak 2. Tipo baskı makineleriyle gofre baskı yapmak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tipo baskı makineleriyle keski yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Tipo baskı sistemi açıklanır. • Kesim bıçaklarını açıklanır. • Kesim kalıbının kalıp çemberine alınması sağlanır. • Tipo baskı makinesinde keski yapılması sağlanır. 2. Tipo baskı makineleriyle gofre baskı yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Gofre işlemi açıklanır. • Tipo baskı makinesinde gofre ayarlarının yapılması sağlanır. • Tipo baskı makinesinde gofre baskı yapılması sağlanır.

UYGULAMA FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

<p>Kağıt Kesme</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tabaka kağıdı giyotinle keserek baskı ölçüsüne getirmek. 2. Baskısı bitmiş kitapçıkların yönlerine dikkat ederek traş almak 2 3. Giyotinin üzerinde bulunan eski bıçağı çıkarıp yeni bıçağı takmak 2
<p>Pilyaj-Perforaj</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilyaj-perforaj makinesinde kağıt ve karton malzeme üzerine pilyaj yapmak 1 2. Pilyaj-perforaj makinesinde kağıt ve karton malzeme üzerine perforaj yapmak 1 3. Kağıt üzerine çizdiği diplomat zarf ve buklet zarfı katlayarak maket haline getirmek 1 4. Çizdiği kağıt poşeti katlayarak maket haline getirmek 1 5. Çizdiği temel kutu açılımlarını maket haline getirmek 2
<p>Sıcak Tutkallı Kapak Takma</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Boncuk tutkal hazırlamak 1 2. Sıcak tutkallı kapak takma makinesi ayarlarını yaparak iki farklı kitap kapağı takmak 2
<p>Forma Oluşturma</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. En az 10 formalık bir kitabın ön arka sayfa yerleşim planını çizmek 2 2. Kağıt kırma yöntemlerini kullanarak istenen sayıda tabaka kağıdı kırmak ve katlamak 1 3. Forma veya tabaka kağıdın harmanını çekmek 2

İç Bloğu Hazırlama ve Taslama	<ol style="list-style-type: none"> 1. İç bloğu iplik dikiş ile ve blok dikiş yöntemlerini kullanarak iç blok birleştirmek 3 2. İç bloğa kambura yapmak 1 3. İç bloğa yan kağıdı takmak, traşlama yapmak, şiraze ve kurdale takmak 2
Sert Kapak Hazırlama	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sert kapak hazırlanacak 5 farklı kitabın kapak ölçüsünü almak 2 2. Kapak ölçüsüne uygun mukavva kesmek ve hava kabarcığı kalmadan mukavvaları taslamak 3 3. Tekniğine uygun süngerli cilt kapağı yapmak 2
Tipoda Ambalaj	<ol style="list-style-type: none"> 1. Keski kalıbı hazırlayıp karton materyal üzerine keski yapmak 1 2. Gofre kalıbı hazırlayıp karton materyal üzerine gofre yapmak 1

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Kesim işlemi ister elle ister portatif kesim bıçakları ile isterse giyotinle olsun bireysel çalışması gerektiği, bu işte riskin yüksek olduğu mutlaka işlemlerden önce vurgulanmalıdır.
2. Bıçak takarken işlem sırasını atlamadan tek başına işlemi sürdürülmesi gerekmektedir.
3. Öğrenci hızlı kesim makinesini ayarlarını yaparken makina başında tek olmalı ve kesinlikle tüm emniyet tedbirleri alındıktan sonra işlemlere başlanmalıdır.
4. İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
5. Makinelerde çalışırken kullanım talimatlarına uyulmalıdır.
6. Makine kapasitesi üzerindeki kâğıdı tek seferde piliyaj yapmamaya özen gösterilmelidir.
7. Kâğıt türüne göre bıçak seçimini yapılmalıdır.
8. Ölçülendirmeyi yaparken dikkat edilmelidir.
9. Ölçüler oranında kesim yapmaya özen gösterilmelidir.
10. Kesim, kırım, perforaj yerlerini gereken çizgi şekliyle çizmeye özen gösterilmelidir.
11. Tasarım alanı içerisinde çalışılmalıdır.
12. Kapak takma makinesinin çalışması sırasında tutkal sıcaklığının çok olduğu unutulmamalı, öğrencilerin bireysel olarak çalışması sağlanmalıdır.
13. Uygulama yapılacak atölyenin havalandırmasının çok iyi olduğundan emin olunması gerekiyor.
14. Kimyasal malzemelere çıplak elle dokunmak yerine eldiven kullanımı alışkanlık haline getirilmelidir.
15. Bu dersin işleniş sırasında adalet ve adil olma, çalışkanlık, iktisat kanaat ve şükür, sabır, temizlik, yardımlaşma ve işbirliği vb. değer, tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir. Bu etkinliklerde beyin fırtınası, grup tartışması, düz anlatım, soru cevap, örnek olay incelemesi gibi yöntem ve teknikler kullanılabilir.